

Utredningen om digital post överlämnar
betänkandet:

Digital myndighetspost SOU 2024:47

25 juni 2024

Digital myndighetspost



Utredningens uppdrag

- Förutsättningarna för att införa en skyldighet för
 - privatpersoner,
 - enskilda näringsidkare, och
 - juridiska personer,att ansluta sig till en digital brevlåda för att ta emot säkra elektroniska försändelser från myndigheter.
- Hur undantag kan utformas.
- Förutsättningar för att införa en skyldighet för
 - statliga myndigheter,
 - kommuner, och
 - regioner,att skicka säkra elektroniska försändelser till digitala brevlådor.
- Analysera hur skyldighet förhåller sig till skyddet mot undersökning av brev och skyddet för den personliga integriteten.
- Särskilt redovisa konsekvenser för den samhällsomfattande posttjänsten.

Problem och behovsbild

- Anslutningsgrad till Mina meddelanden:
 - hög för privatpersoner
 - betydligt lägre för juridiska personer
 - generellt sett långsam anslutningstakt för myndigheter.
- Myndigheter utvecklar egna digitala lösningar.
- Möjlighet till besparingar, minskade utsläpp, effektiviseringar och bättre service till enskilda utnyttjas inte fullt ut.

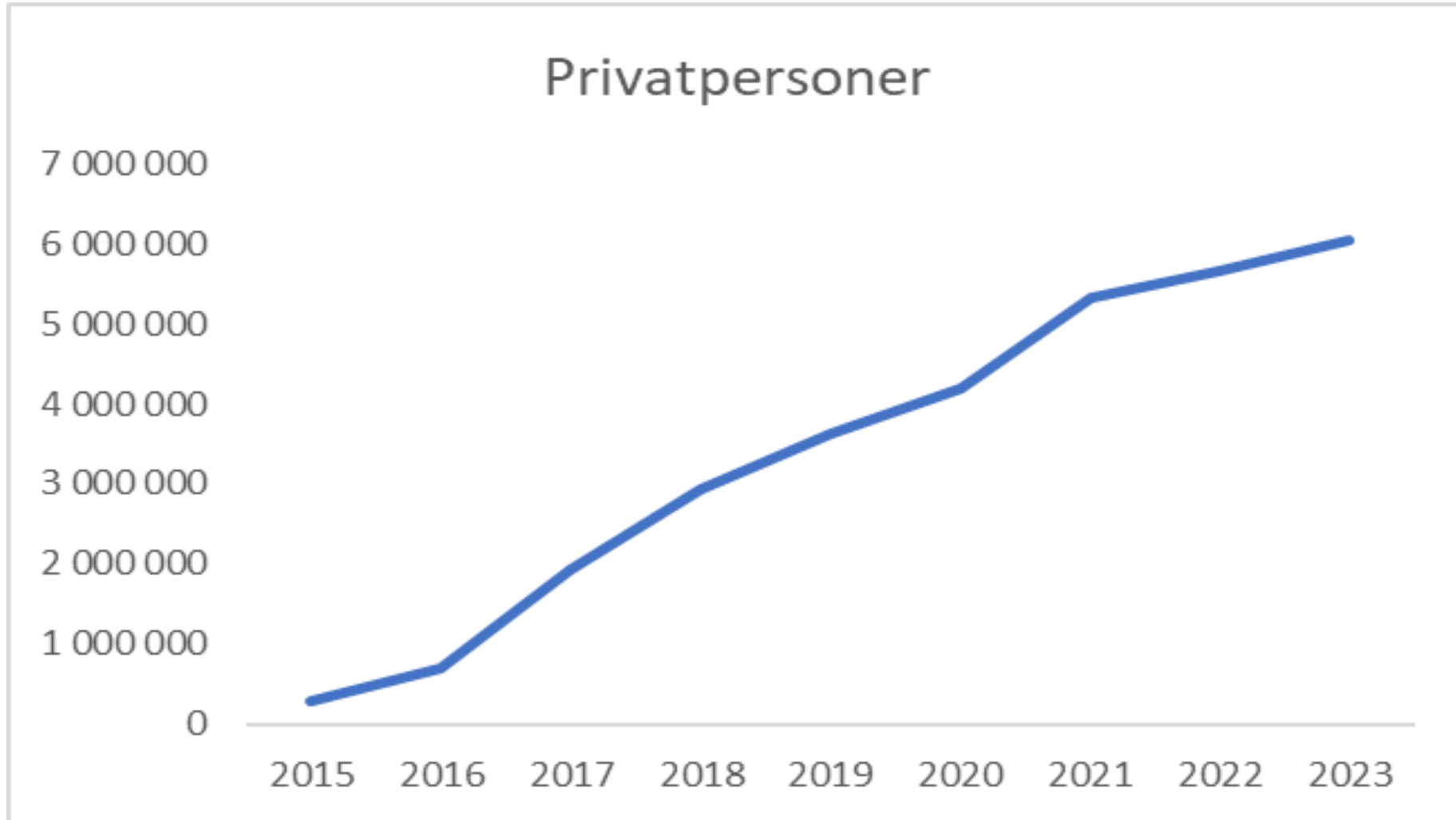
Mina meddelanden

- *Mina meddelanden* är namnet på den myndighetsgemensamma infrastrukturen för säker digital post.
- Digg är ansvarig myndighet.
- Mottagare är privatpersoner och företag som har en digital brevlåda
 - Brevlådor för privatpersoner: Kivra, Billo och Min myndighetspost
 - Företagsbrevlådor: Fortnox, Kivra och Min myndighetspost
- Avsändare är offentliga aktörer.
- Brevlådan *Min myndighetspost* drivs av Digg.
- Anslutning är frivillig för enskilda såväl som för myndigheter.

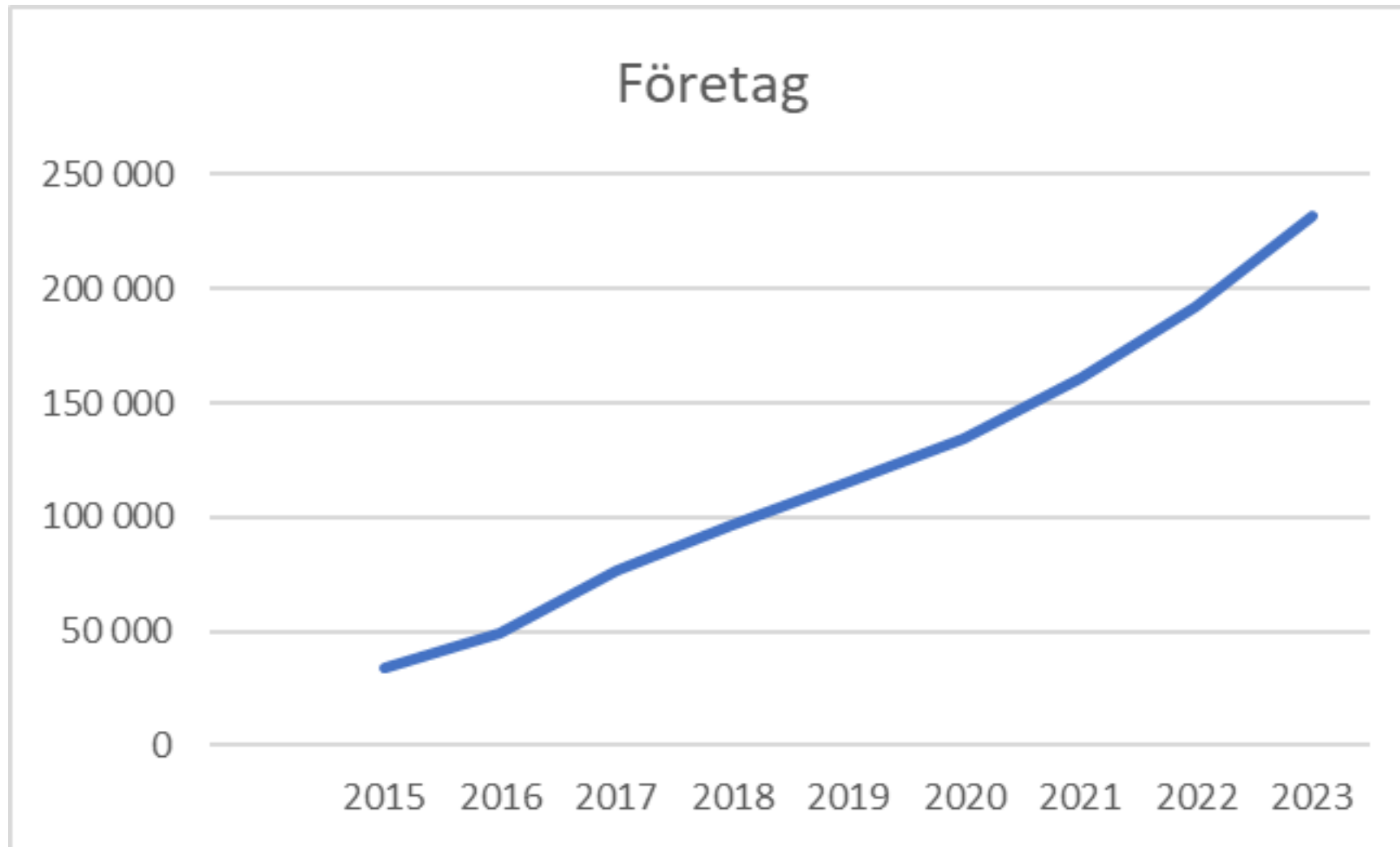
Situationen idag

- Ca 6,2 miljoner privatpersoner och ca 246 tusen företag har en digital brevlåda.
- 282 avsändare varav 69 myndigheter, 187 kommuner, 16 regioner och 11 kommunförbund.
- Ca 100 miljoner meddelanden skickades 2023 (prognos 120 miljoner för 2024).

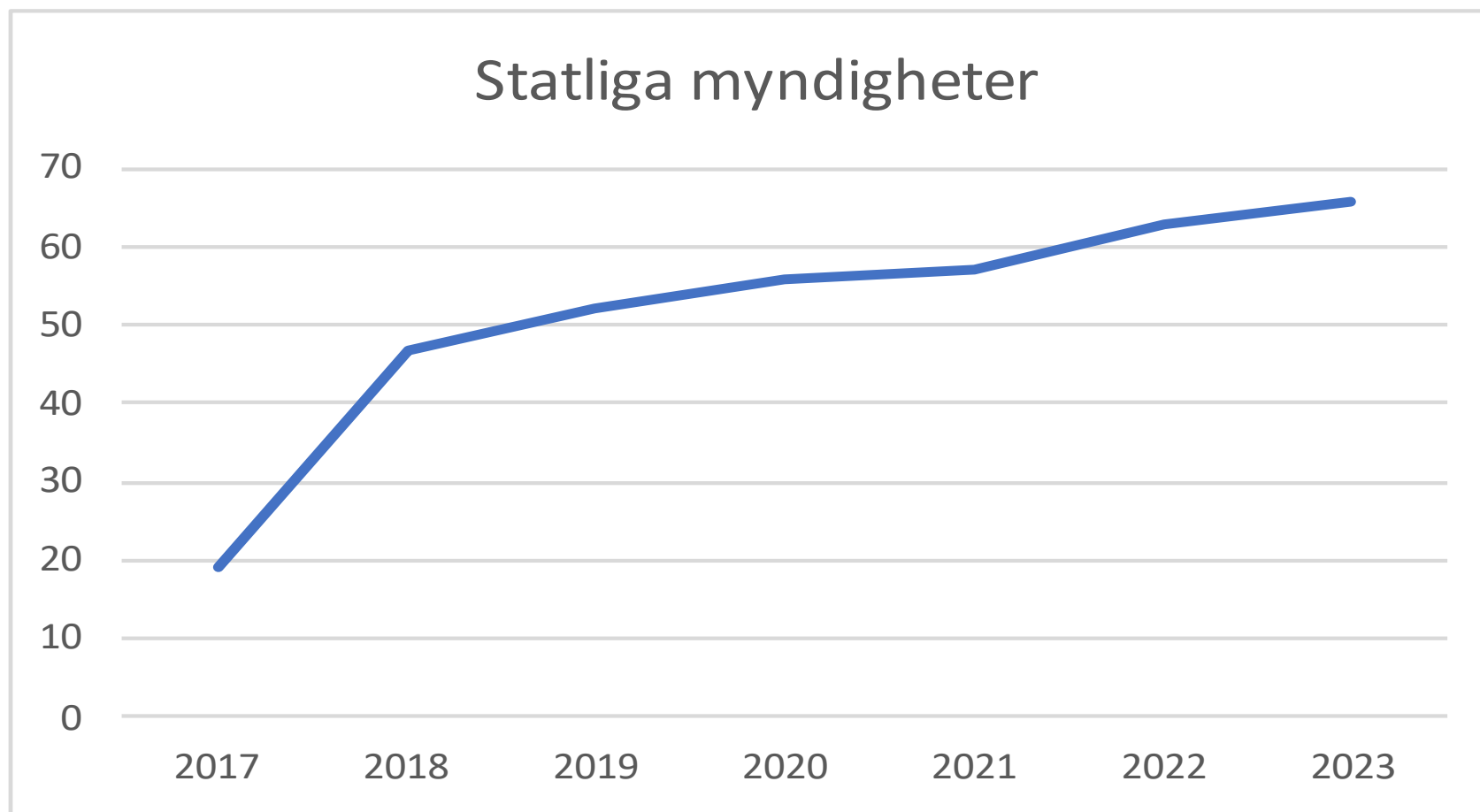
Antal privatpersoner med digital brevlåda



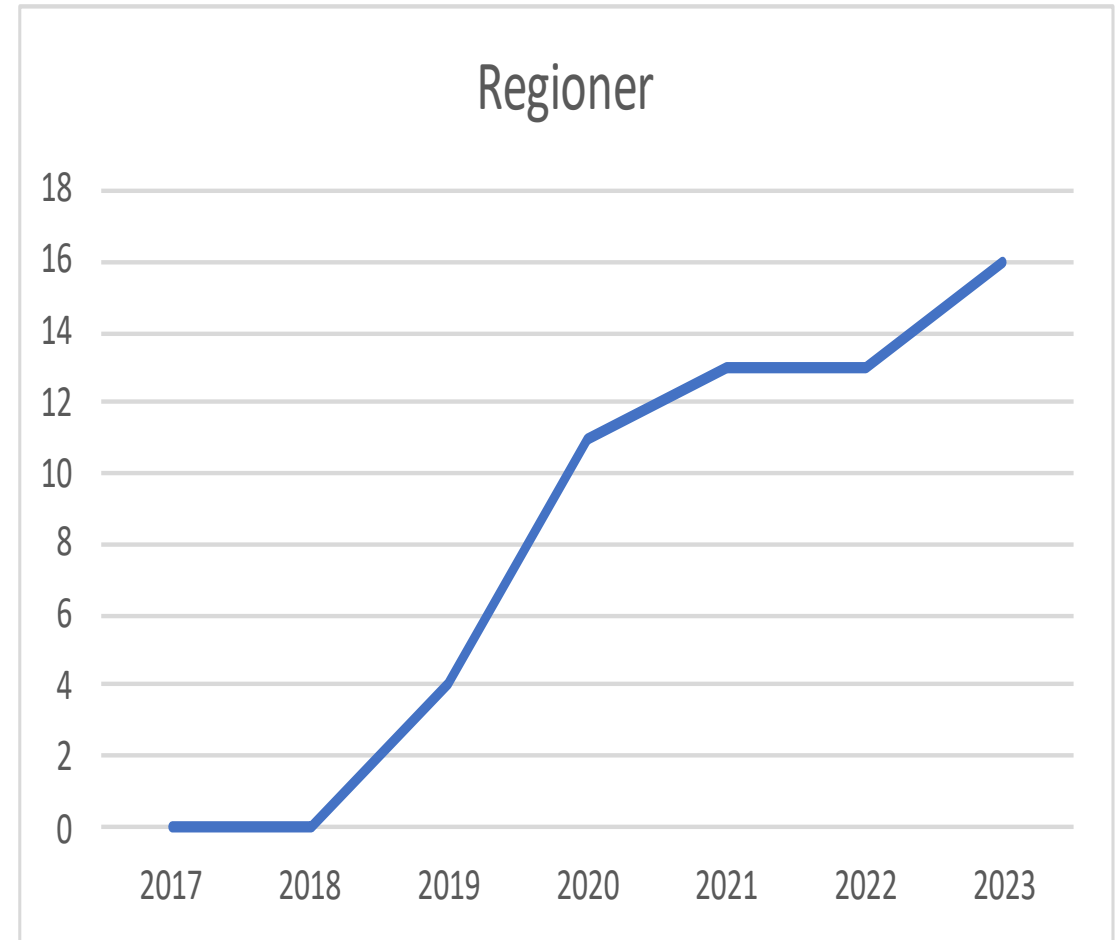
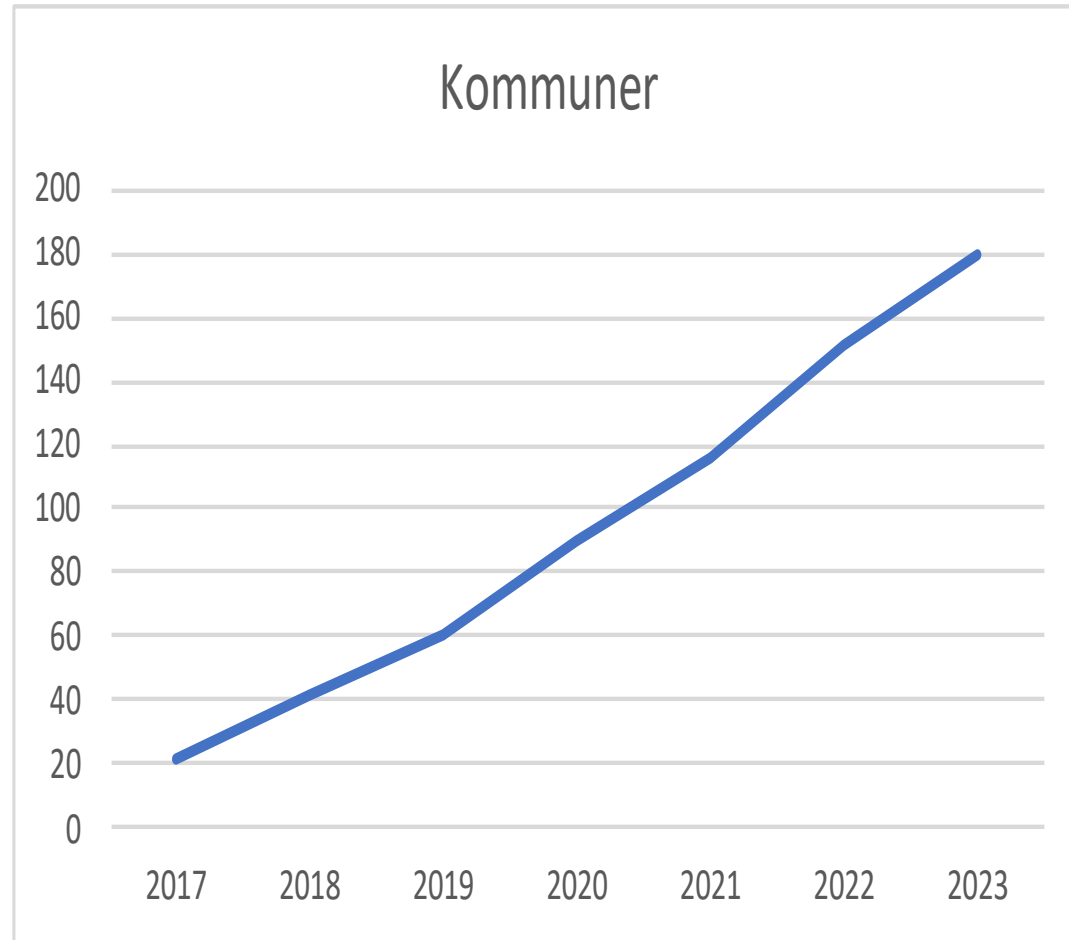
Antal företag med digital brevlåda



Antal statliga myndigheter som skickar via Mina meddelanden



Antal kommuner och regioner som skickar via Mina meddelanden



Överväganden och förslag

1. Ny lag om användning av infrastrukturen Mina Meddelanden

Lagen gäller för

- kommunala förvaltningsmyndigheter (dvs. både i kommuner och regioner)
- statliga förvaltningsmyndigheter och domstolar.

Dessa myndigheter ska skicka myndighetspost till enskilda genom Mina meddelanden.

Undantag möjligt om motiverat av säkerhets- eller andra skäl.

Styrning av myndigheters användning av Mina meddelanden

- Samhällsnyttan av Mina meddelanden skulle öka om fler myndigheter använder infrastrukturen.
- En betydande del är redan anslutna, men både anslutning och användning behöver bli bättre.
- Viktigt med enhetlig styrning vilket också efterfrågas.
- Proportionerligt

2. Fortsatt frivillighet för privatpersoner

- Redan hög anslutningsgrad hos enskilda, och förväntas öka även utan skyldighet.
- En skyldighet för enskilda skulle i praktiken innebära en skyldighet att ha e-legitimation.
- En växande andel av de icke-anslutna har bristande förutsättningar för att bli det, p.g.a. funktionsnedsättning, social utsatthet, hög ålder eller språklig förståelse.
- En skyldighet för enskilda skulle behöva speglas av att offentlig förvaltning gör anpassningar och har en stödorganisation.

2. Fortsatt frivillighet för företag

- Hos juridiska personer är anslutningsgraden till Mina meddelanden lägre.
- Bedöms bero på att Mina meddelanden och digitala brevlådor är dåligt anpassade till deras behov.
- Det finns behov av funktionaliteter och frågor om legitimation/behörighet.

3. En statlig digital lösning för att ta emot myndighetspost

- Digg tillhandahåller idag den statliga digitala brevlådan Min myndighetspost men utan uttryckligt uppdrag.
- Det bör säkerställas att enskilda alltid kan ta emot och läsa posten när digital myndighetpost ska skickas via Mina meddelanden.
- Förtydligande av Diggs uppdrag att det ingår att tillhandahålla en digital brevlåda, eller motsvarande funktion, för att tillgängliggöra och lagra myndighetspost.

Övriga överväganden

- Nyttan av Mina meddelanden kan öka om man utvecklar användbarheten både för enskilda och myndigheter.
- Successiv översyn av regler på olika områden som i dag förhindrar eller begränsar möjlighet till att skicka myndighetspost digitalt.
- Ökad information till enskilda om fördelarna med digital post.
- Förslagen medför inte att personuppgiftsansvaret behöver regleras.

Effekter av våra förslag

- Tydligare och enhetlig styrning av myndigheters digitala kommunikation.
- Snabbare och säkrare utskick av myndighetspost och mer enhetlig digital servicenivå till enskilda i hela landet.
- Nyttan för enskilda ökar vilket kan medföra att ännu fler ansluter sig.
- Besparingar (kan dock medföra ökade kostnader inledningsvis).
- Minskade utsläpp.

Konsekvenser för den samhällsomfattande posttjänsten

- Med en ökad mängd digitala försändelser minskar fysisk myndighetspost.
- En översyn av servicenivån i den samhällsomfattande posttjänsten kan behövas vid minskad efterfrågan.
- De största avsändarna skickar dock redan digitalt.
- Allt kan inte digitaliseras, av säkerhets- och beredskapsskäl också viktigt att behålla infrastruktur för fysisk post.

Tack!